

stává domovem a rodinou, kde se rodí povolání. Kandidát s vděčností považuje tuto komunitní meditaci za nepostradatelný prvek své budoucnosti. Učí se poznávat a milovat bratry a sestry, kteří kráčíjí po cestách odlišných od jeho cesty; a tato pouta ve všech posilují společenství.

Povolání roste v církvi. V procesu formace potřebují kandidáti různých povolání stále lépe poznávat církevní společenství a překonávat omezený pohled, který na začátku máme všichni. Za tímto účelem je vhodné prožít nějakou apoštolskou zkušenost spolu s dalšími členy společenství, jako například: spolu s dobrým katechetou hlásat křesťanskou zvěst; společně s nějakou řeholní komunitou vyzkoušet evangelizaci periférií; sdílením života v klauzuru objevit poklad kontemplace; v kontaktu s misionáři lépe poznávat misii ad gentes; s diecézními kněžími hlouběji poznávat pastorační práci ve farnosti a v diecézi. Pro ty, kdo již jsou ve formaci, církevní společenství vždy zůstane základním prostředím pro jejich výchovu, vůči němuž mají cítit vděčnost.

Povolání je církví podporováno. Po přijetí definitivního závazku cesta povolání v církvi nekončí, ale pokračuje připraveností ke službě, vytrvalostí a stálou formací. Kdo zasvětil svůj život Pánu, je připraven sloužit církvi tam, kde to ona potřebuje. Příkladem takovéto disponibility v církvi je misie Pavla a Barnabáše. Byli na ni poslání Duchem Svatým a antiochijskou komunitou (srov. Sk 13,1-4), pak se k této komunitě vrátili a vyprávěli to, co Bůh skrze ně vykonal (srov. Sk 14,27). Misionáře doprovází a podporuje křesťanské společenství, k němuž se vždy živě obracejí jako k viditelné vlasti, která poskytuje jistotu tomu, kdo završuje putování k věčnému životu.

Mezi pracovníky v pastorační nabyvají zvláštní důležitosti kněží. Jejich službou se zpřítomňuje Ježíšovo slovo, které říká: „Já jsem dveře k ovcím... Já jsem dobrý pastýř“ (Jan 10,7.11). Pastýřská péče o povolání je základní součástí jejich pastýřské služby. Kněží doprovázejí ty, kdo hledají své povolání, jakož i ty, kteří již dali svůj život službě Bohu a společenství.

Všichni věřící jsou povolání uvědomovat si dynamiku povolání v církvi, aby se společenství víry po příkladu Panny Marie stávala mateřským lůnem, které přijímá dar Ducha Svatého (srov. Lk 1,35-38). Mateřství církve se vyjadřuje vytrvalou modlitbou za povolání i výchovnou prací a doprovázením těch, kdo zachytí Boží volání. Církev to koná i prostřednictvím důkladného výběru kandidátů kněžské služby a zasvěceného života. A konečně je matkou povolání i skrze vytrvalou podporu těch, kdo zasvětili svůj život službě druhým.

Prosme Pána, aby všem lidem, kteří jdou po cestě povolání, daroval hlubokou přichylnost k církvi a aby Duch Svatý posiloval u pastýřů i u všech věřících společenství, schopnost rozlišovat i duchovní otcovství a mateřství.

Milosrdný Otče, který jsi nám pro naši spásu dal svého Syna a neustále nás podporuješ dary Ducha Svatého, daruj nám živá, horlivá a radostná křesťanská společenství, která budou zdrojem bratrského života a budou mezi mladými vzbuzovat touhu zasvětit se tobě a evangelizaci. Podporuj je v jejich snaze předkládat vhodnou katechezi povolání a cesty specifického zasvěcení. Daruj jim moudrost pro potřebné rozpoznávání povolání tak, aby ve všem zářila velikost tvé milosrdné lásky. Maria, Ježíšova Matko a vychovatelko, přimlouvěj se za každé křesťanské společenství, aby, oplodněno Duchem Svatým, se stávalo pramenem ryzích povolání ke službě svatému Božímu lidu.

Z poselství papeže Františka k Světovému dni modliteb za povolání 2016

Prameny, odkazy

Jeruzalémská Bible; Francis J. Moloney – Evangelium podle Jana – Sacra pagina; Felix Porsch – Evangelium sv. Jana – Malý stuttgartský komentář; Josef Kaše – www.biblickedilo.cz; www.pastorace.cz

Vydává Pastorační středisko brněnské diecéze jako součást diecézního biblického programu Vezmi a čti.

Ke stažení na www.vezmiacti.cz.

biblický program brněnské diecéze 2010 - 2013

www.vezmiacti.cz

4. neděle velikonoční – cyklus C

17. dubna 2016

Ježíš řekl: ²⁷„Moje ovce slyší můj hlas; já je znám a ony jdou za mnou. ²⁸Já jim dávám věčný život. Nezahynou navěky a nikdo mi je nevyrvé z rukou. ²⁹Můj Otec, který mi je dal, je větší než všichni a z Otcových rukou je nemůže vyrvat nikdo. ³⁰Já a Otec jedno jsme.“

Jan 10,27-30

Úvod k meditaci

Ovce rozeznají hlas svého pastýře, povzbuzovány tímto hlasem jej následují a jdou za ním na místo pastvy. Dobrý pastýř Ježíš dává ovcím nejen kvalitní potravu, ale dává to nejlepší, co člověk může mít: věčný život. Věčný život, který je poznáním Boha a společenstvím lásky s Bohem. Život s Bohem dává věřícím hluboké přesvědčení, že jsou vždy skryti v mocné ruce Boží. Neustále, zvláště v pronásledováních, v nich vzbuzuje důvěru v Boží moc.

Výklad biblického textu

Kontext: Evangelista Jan ve verších 27 – 30 zařazuje třetí část výkladu „pastýřské obrazné řeči“, tentokrát soustředěného na „ovce“: Ty jsou charakterizovány stále se prohlubujícím vzájemným bytostným vztahem s Ježíšem-Pastýřem (ony „slyší“ Ježíšův hlas – on je „zná“; ony „jdou“ za ním – on jim dává „věčný život“). Ti, kdo takto „naslouchají“ a „následují“, tvoří společenství nacházející v Ježíšových (a tím i v Otcových!) rukou absolutní jistotu a bezpečí, které lze ztratit jen vlastním rozhodnutím. Otec skrze Ježíše již daroval vše.

v. 27: Už ve SŽ Bůh předával pastýřům svůj lid: Mojžíšovi, Jozuovi, soudcům. Pozdější prorocké texty mluví proti nevěrným pastýřům: *Běda pastýřům, kteří hubí a rozptylují ovce mé pastvy... Sám shromáždím pozůstatek svých ovcí ze všech zemí, kam jsem je rozehnal, a přivedu je zpět na jejich nívy a budou plodné a rozmnoží se. Ustanovím nad nimi pastýře a ti je budou pást, nebudou se již bát ani děsit a žádná nebude pohřešována, je výrok Hospodinův (Jer 23,1-4).* Různé texty o pastýřích pak splynuly v Ez 34. Je jasné, že evangelista čerpá i ze starozákonní tradice, avšak jeho poselství je velmi originální: máme tu jen jednoho jediného pastýře (nemluví se o žádných dalších) a tento pastýř daruje život za své ovce.

znám je – V hebrejském prostředí je tímto slovem míněno mnohem víc, než jen rozumové vědomí o něčí existenci, protože poznat znamená také intimně se spojit, zamilovat si, obejmout. Tedy pastýř Kristus má se svým stádem velmi úzké a důvěrné společenství.

v. 28: věčný život – V hebrejském chápání je život pouze Boží záležitostí, jen Bůh jím disponuje. Proto je život darem darů, darem vpravdě Božím, něčím, nač se člověk sám nezmůže.

nikdo mi je nevyrvé z rukou – Ruka je v Bibli metaforou pro označení ochranné Boží moci. Tato ruka bude chránit učedníky při pronásledování podobně jako samotného Ježíše, který je nyní obklopen nepřáteli. Zde se odráží i jistota a sebezpochopení janovské obce, která si je vědoma, že je tak úzce spojena s Ježíšem, že nikdo z nepřátelského okolí (během pronásledování za Diokleciána, rok 95) nemůže vzít její „spásu“, její dědictví. Apoštol Pavel vyjadřuje stejnou myšlenku básničtější způsobem: *Ani smrt, ani život, ani anděl, ani knížata, ani přítomnost, ani budoucnost, ani mocnost, ani výšina, ani hlubina, ani žádné jiné stvoření nás nedokáže odloučit od Boží lásky projevené v Kristu Ježíši, našem Pánu (Rím 8,38-39).*

1. čtení:

Sk 13,14.43-52

2. čtení:

Zj 7,9.14b-17

Evangelium:

Jan 10,27-30

Srovnání:

Jan 10,4;

Jan 6,39;

17,12; 18,9;

Jan 10,38;

17,21

v. 30: Já a Otec jsme jedno – Mezi Otcem a Synem je jednota v činnosti a moci. A právě tento verš přivedl církev (ve IV. století) k vyjádření nauky o jediné Boží přirozenosti Otce i Syna (tato přirozenost je vlastně principem činnosti). Po zdůrazněném ujištění své vlastní starostlivosti o ovce vyjadřuje Ježíš svoji jednotu s Otcem, jako by řekl: Nejen já sám a sám ze sebe mám starost o ovce, ale spolu s Otcem. O ovce se starám právě já, ale zároveň nejen já, ale spolu s Otcem. Jako Otec a Syn jsou jedno, tak i věřící jsou uváděni v jednotu: *Aby byli jedno jako my* (Jan 17,11). Jednota Otce a Syna je „vzorem a modelem“ té jednoty, ke které mají dospět i věřící.

K tématu

V postavě Dobrého pastýře Ježíše spatřujeme Prozřetelnost Boha, Jeho otcovskou péči o každého z nás. Nikdy nás nenechává samotné! Důsledkem takového patření na dobrého a pravého pastýře Ježíše je pohnuté zvolání apoštola Jana: „Hleďte, jak velikou lásku nám Otec projevil...“ (1 Jan 3,1). Vskutku, je to zaskakující a tajemná láska, protože tím, že nám Otec dal Ježíše jako pastýře, který za nás dává život, dal nám všechno to největší a nejcennější, co nám mohl dát! Je to nejvznešenější a nejryzejší láska, protože není motivována žádnou nezbytností, žádným kalkulem, ani žádným zistným přáním. Tváří v tvář takové Boží lásce zakoušíme nezměrnou radost a otevíráme se vděčnosti za to, čeho se nám zdarma dostalo. Rozjímat a děkovat však nestačí. Je třeba Dobrého pastýře následovat. Týká se to zvláště těch, kdo mají v církvi poslání řídit – kněží, biskupů, papežů – a kteří jsou povoláni osvojit si nikoli mentalitu manažerů, nýbrž služebníků a napodobovat Ježíše, který se zřekl sebe sama a spasil nás svým milosrdenstvím.

Papež František 26. 4. 2015

Ježíš – Dobrý pastýř

Obrazem dobrého pastýře oslovuje Ježíš hlubokou touhu antického člověka. Židé vždycky viděli v Bohu pravého pastýře, který vede svůj národ. Z jeho pověření se stal Mojžíš pastýřem a vůdcem lidu. Řekové znali ochránce stád stojícího uprostřed rozlehlé zahrady s ovci na ramenou. Zahrada připomíná ráj a s pastýřem spojují Řekové touhu po zdravém světě. V mnoha kulturách je prototypem rozvážně pečujícího otce, obrazem otcovské Boží péče o člověka. Prvotní křesťané přejali touhu Izraele i řeckého světa. Jakožto Bůh je Ježíš pastýřem, který vede svůj lid k životu. (...)

Máme-li po ruce nějaký obrázek dobrého pastýře, důkladně se na něj zadívejme. Co v nás vyvolává? Kterých našich tužeb se dotýká? Jakou představu Ježíše v nás probouzí?

V žalmu zpíváme: „Hospodin je můj pastýř, nebudu mít nedostatek“ (Ž 23,1). Immanuel Kant pokládal tuto větu za nejhlubší zkušenost své víry. Intelektuální filozof vnímal v tomto verši žalmu ještě něco jiného. Jeho srdce docházelo pokoje. Snad nám tato věta pouze mile zní, ale jinak nás svým významem mívá. A přesto – pokud je skutečně pravdivá, jak tedy prožíváme svou osamělost, nedostatek náklonnosti a lásky? Vyušíme z ní snad tak jako Kant, že o ni můžeme opřít svůj život a že nás Ježíš dovede jako dobrý pastýř na pastviny, na kterých nalezneme život?

Anselm Grün – 50x Ježíš

Pastýř

Na podobnosti vztahu dobrého pastýře k ovčím stáda ukazuje Ježíš, jaký je jeho vztah k nám: „Zná své ovce a volá je jménem“, ale také to, co očekává od nás: „Ovce slyší jeho hlas a jdou za ním“.

Ježíš vede své ovečky jistou cestou a stará se o to, aby jejich život měl smysl a plnost. Ovečky si nemusí dělat starosti, kde se budou pást, ani kde číhají vlci. Na to za ně myslí pastýř, který je vede a bdí nad nimi.

Jejich pocit bezpečí nepramení z jistoty, že stádo je veliké, ale z přítomnosti pastýře. Zbytečný strach a krize víry bývají důsledkem toho, že jsme příliš pohodlní, abychom napínali sluch svého srdce, a raději se chceme řídit pohybem stáda kolem.

Ale Ježíšova ovečka nesmí propadnout stádovitosti, protože jedna ustrašená nebo neposlušná ovečka může i ostatní strhnout nesprávným směrem. Ježíšova ovečka nesleduje, co dělají druzí, ale co říká její pastýř.

V tom je naše jistota i služba ostatním lidem. Jen tak totiž budeme odolní proti materialismu naší doby, proti špatnému vlivu prostředí. Jen tak může být náš život zbaven šedi všednosti a budeme schopni obdarovávat druhé. Jít za Ježíšem neznámá trpné přijímání a prožívání skutečnosti, ani sladké oddání se někomu, kdo všechno udělá, zařídí, o všechno se postará. Ježíš z nás chce vychovat křesťany, kteří mají svůj názor a dovedou aktivně utvářet život svůj i společnosti.

Dokud je ovce obklopena stádem, může se mylně cítit bezpečná tím, že ji chrání těla ostatních ovcí, za která se může schovat. Zůstane-li ale někde osamělá, stává se bezradnou a bezbrannou. Proto ani v křesťanském společenství není dobré hledat jistotu u lidí, ale u Ježíše v jejich středu. Jsou situace, kdy pomůže opravdu jen dobrý pastýř, který vezme svou ovečku na ramena a vynese ji z vnějšího nebezpečí, z neúspěchu, z nepochopení, z beznaděje. Proto je tak důležitý osobní vztah ke Kristu.

Jeden bohoslovec uspořádal malou anketu v kroužku studentů. Na otázku „Jaký by měl být kněz?“ odpověděl jeden z dotázaných: „Jako otec s náručí stále otevřenou, neboť je jen málo míst, kde jsme přijati vždy a jako vlastní.“

Odpusťte nám, milé sestry a bratři, že pro vás my, kněží nejsme vždy tím, čím bychom měli být: pokračovateli služby Krista – dobrého pastýře s lidskou plností vtěleného slova. Že v nás vždy nenacházíte milujícího, laskavého, trpělivého, pozorného a naslouchajícího otce. Modlete se za nás a snažte se za naším nedokonalým působením vidět, slyšet a poslouchat ne nějakou „církvní vrchnost“, ale samotného Krista. Jemu věřte, v něho doufejte, jeho milujte a jím se nechejte vést.

Jiří Mikulášek – Kde by se vzalo to dobro?

Církev – matka povolání

Blahoslavený Pavel VI. v exhortaci Evangelii nuntiandi popsal kroky v procesu evangelizace. Jedním z nich je příslušnost ke křesťanskému společenství (srov. č. 23), k onomu společenství, od něhož člověk přijal svědectví víry a výslovného hlásání Pánova milosrdenství. Začleněnost do společenství zahrnuje veškeré bohatství života církve, zvláště svátosti. Církev není pouze místem, kde věříme, ale také objektem naší víry; proto v Krédu říkáme: „Věřím v církev“.

Povolání od Boha přichází skrze zprostředkování ve společenství. Bůh nás volá, abychom byli součástí církve a po době určitého dozrání v jejím nitru nám dává specifické povolání. Cesta povolání se koná spolu s bratřími a sestrami, které nám Bůh dává: je to spolu-volání (orig.: con-vocazione). Církvní dynamika povolání je protilátkou proti lhostejnosti a individualismu. Nastoluje společenství, v němž nad lhostejností zvítězila láska, protože od nás vyžaduje, abychom vycházeli ze sebe, dávali svůj život do služby Božímu záměru a brali si za svou dějinnou situaci jeho svatého lidu.

Povolání se rodí v církvi. Už od zrodu povolání je třeba mít náležitě církevní „cítění“. Nikdo není povolán výlučně pro nějakou danou oblast ani pro určitou skupinu nebo církevní hnutí, ale pro církev a pro svět. „Jasným znamením autenticity charismatu je jeho církevnost, jeho schopnost pro dobro všech se harmonicky integrovat do života svatého Božího lidu“ (tamtéž,130). Když mladý člověk odpovídá na Boží volání, vidí, jak se rozšiřuje jeho církevní obzor, může uvažovat o mnoha charismatech a dojít tak k objektivnějšímu rozlišení. Tímto způsobem se společenství